

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 41.

W Krakowie 4 Listopada 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnym lub pisemnym zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Unormowanie obrotu.

Unormowanie obrotu suszonymi korzeniami cykoryi ze zbioru w roku 1916.

Ustanowienie ceny maksymalnej dla suszonych korzeni cykoryi.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 30. października b. r. (Dz. p. p. 376) zarządono, iż korzeni cykoryi ze zbiorów krajowych w roku 1916 wolno używać jedynie do wyrobu surogatów kawowych. W tym celu należy wysuszyć wszelkie zebrane korzenie cykoryi, z wyjątkiem ilości przeznaczonych na zasiew.

Używanie zielonych i suszonych korzeni cykoryi w celach pastewnych jest wzbronione.

W celu unormowania obrotu suszonymi korzeniami cykoryi założono Biuro rozdziału suszonych korzeni cykoryi (Verteilungsstelle für gedarrte Zichorienwurzel) w Pradze (V. Nikolausgasse 11).

Osoby zajmujące się suszeniem korzeni cykoryi ze zbioru 1916 obowiązane są przez przeciąg trwania ruchu zgłaszać do Biura rozdziału co tygodnia ilości wysuszone. Pierwsze zgłoszenie winno nastąpić w dniu 4. listopada b. r. z wymienieniem jakości (grubsza czy drobna cykorya „Brocken und Gries“), oraz ciężaru, nazwiska właściciela i miejsca składowego.

Właściciele i przechowawcy zapasów suszonych korzeni cykoryi ze zbiorów roku 1916 obowiązani są przed dniem 4. listopada b. r. zgłosić ilości posiadane według stanu z dnia 1. listopada b. r.

Przesyłki korzeni cykoryi, nadane w dniu 1-go listopada b. r. należy zgłosić natychmiast po ich otrzymaniu.

Właściciele zapasów suszonych korzeni cykoryi ze zbioru tegorocznego winni sprzedawać zapasy przedsiębiorstwom produkującym surogaty kawy, wskazanym im przez Biuro rozdziału.

Biuro rozdziału przydzieli przedsiębiorstwom produkującym surogaty kawy, ilości suszonych korzeni cykoryi w stosunku do zapotrzebowania w latach 1913/14 i 1914/15.

Dla przedsiębiorstw czynnych dopiero w roku 1914/15 oznaczy Biuro wysokość przydziału. Przedsiębiorstwa, które udowodnią, iż z powodu nadzwyczajnych warunków zużyły w jednym z wyżej wymienionych lat mniej korzeni cykoryi, niż w innych latach otrzymają przydział wedle zapotrzebowania w jednym z miarodajnych lat. Te zaś przedsiębiorstwa, które w tym czasie wogóle nie były uruchomione, mogą otrzymać przydział korzeni cykoryi według zapotrzebowania w roku 1912/13.

Do poboru suszonych korzeni cykoryi upoważnione są wszystkie przedsiębiorstwa, trudniące się wyrobem surogatów kawy, które przed dniem 30. czerwca 1915 używały korzeni cykoryi do produkcji surogatów, o ile w dniu wydania niniejszego rozporządzenia posiadają uprawnienie przemysłowe.

Przedsiębiorstwa, którym przydzielono suszone korzenie cykoryi, winny w możliwie najkrótszym czasie dokonać ich przeróbki.

Odstąpienie przydziału na rzecz innego przedsiębiorstwa, dozwolone jest jedynie za zgodą Biura rozdziału.

Cena odbioru za dobrze wysuszone, nie zawierające więcej niż 12% wody, oczyszczone z pleśni, (grube) korzenie cykoryi w bryłkach (Brocken) wynosi za 100 kg. 70 K., za przesiewane i rozdrobnione korzenie cykoryi (Gries) 42 K. za 100 kg. netto.

Przesyłki suszonych korzeni cykoryi, importowane do Austrii z poza granicy celnej po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, wolno wprowadzić do handlu jedynie za pośrednictwem Wójcennego Zakładu obrotu zbożem.

Kupcy, sprowadzający suszone korzenie cykoryi z zagranicy, winni sprzedać je Zakładowi obrotu zbożem.

Wedle komunikatu rządowego zamierzonym jest ustanowienie cen maksymalnych dla gotowego produktu t. j. cykoryi. O nadejściu towaru do Austrii należy zawiadomić Zakład bezzwłocznie, podając jego jakość i ilość, jakoteż miejsce składowe. Aż do czasu odbioru towaru przez Zakład, winien go importujący starannie przechowywać.

Wszelkie oferty, dotyczące zakupu surowych korzeni cykoryi należy odstąpić na rzecz wyżej wymienionego Zakładu.

Zakład obrotu zbożem odstąpi Biuru rozdziału zgłoszone mu ilości korzeni cykoryi.

Koszta rozdziału korzeni ponoszą przedsiębiorstwa, przerabiające cykoryę, jak też trudniące się suszeniem korzeni.

Przy przymusowym odbiorze zapasów korzeni cykoryi, dokonanym przez polityczną władzę powiatową, obniża się cena odbioru o 10%.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają zwykłemu postanowieniu karnym.

Poświadczenia transportowe dla przesyłek jabłek.

Na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 25. października b. r. (Dz. p. p. 372) należy do przesyłek jabłek z kraju do kraju w obrębie Monarchii dołączyć obok listów frachtowych specjalne poświadczenia transportowe. Poświadczenia te mają być wystawione na specjalnych formularzach przez polityczną władzę powiatową.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają zwykłemu postanowieniu karnym.

Jabłka, wysłane wbrew przepisom, zostaną zajęte przez władzę polityczną na rzecz aprowizacji publicznej.

Zakaz podawania chleba w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich.

Na podstawie § 19 rozporządzenia Cesarskiego z dnia 11. czerwca 1916 Dz. p. p. Nr. 176 zarządził Namiestnik dla Galicji co następuje:

Podawanie chleba (sucharków, kanapek itp.) w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich wszelkiego rodzaju tak w lokalu, jak i poza lokal, jest zakazane.

Zakaz ten nie odnosi się do podawania chleba w restauracjach kolejowych i wagonach restauracyjnych podróznym, którzy wykazują się ważnym biletem jazdy, tudzież personalowi kolejowemu, pełniącemu służbę przy pociągach.

Polityczna władza krajowa może na wniosek politycznej władzy powiatowej dozwalać w szczególności uwzględnienia godnych przypadkach wyjątków od powyższego zakazu.

W lokalach przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich, w których obowiązuje zakaz podawania chleba, należy umieścić krótkie zawiadomienie o wydanym zakazie w miejscu dla każdego widocznym.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia, o ile nie podlegają ściganiu karno-sądowemu, karane będą przez polityczne władze powiatowe grzywną do 2000 Koron, albo aresztem do 3 miesięcy, przy okolicznościach szczególnie obciążających grzywną do 5.000 Kor., albo aresztem do 6 miesięcy. Przekraczającym powyższe rozporządzenie grozi nadto utrata uprawnienia przemysłowego.

Regulamin dla rozdziału cukru w Krakowie.

Na podstawie rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 11. marca 1916 L. 7092/Z. A. O. ustęp VIII. Magistrat jako władza polityczna I. instancji w porozumieniu z c. k. Starostwem krakowskim i podgórskim, oraz z Izłą handlową i przemysłową w Krakowie, tudzież po zasięgnięciu opinii Biura zachodnio-galicyskiego dla rozdziału cukru w Krakowie — zarządził co następuje:

a) Miesięczny kontyngent cukru potrzebny dla miasta Krakowa i powiatów krakowskiego i podgórskiego ustalono od 1. października 1916 w ilości najmniej 44 wagony.

b) Z kontyngentu powyższego przypada dla ludności powiatu krakowskiego 5¹/₄ wagona, dla powiatu podgórskiego 3¹/₄ wagona, t. j. razem 8¹/₂ wagona. Z tych 5¹/₄ wagona przeznaczonych dla powiatu krakowskiego 4 wagony, zaś z 3¹/₄ wagona przeznaczonych dla powiatu podgórskiego 2 wagony otrzymają firmy, wyznaczone przez oddzielne c. k. Starostwa, celem rozsprzedaży między kupców powiatów krakowskiego i podgórskiego na karty poboru, wystawione przez wymienione Starostwa. Na kartach poboru wystawianych przez

rzeczono Starostwa będzie podana firma, która cukier ma sprzedać na te karty. Pozostałe 1¹/₄ wagona z kontyngentu dla powiatu krakowskiego, oraz 1¹/₄ wagona z kontyngentu dla powiatu podgórskiego otrzymają kupcy krakowscy, celem częściowej rozsprzedaży między ludność tych powiatów na karty kontrolne.

c) Przeznaczony dla miasta Krakowa kontyngent w ilości 35¹/₂ wagona oraz pozostałe powyższe 2¹/₂ wagona dla powiatów krakowskiego i podgórskiego, czyli razem 38 wagonów rozdziela się w następujący sposób:

1) Biuro dla rozdziału cukru jest obowiązane przedkładać do zatwierdzenia Komisji kontrolnej, złożonej z zastępców Magistratu, Starostwa krakowskiego i podgórskiego, Izby handlowej i przemysłowej oraz przedstawicieli Biura rozdzielczego do rąk Magistratu szczegółowy wykaz, ile cukru na każdy miesiąc ma otrzymać każdy grosista do rozdziału w Krakowie.

2) Grosiści uprawnieni także do częściowej sprzedaży cukru są obowiązani sprzedawać ze swego kontyngentu 70% na karty poboru, a powyżej 30% na karty kontrolne. Jeżeli grosista nie wykaze się kartami poboru, że 70% swego kontyngentu sprzedał hurtownie, zredukuje mu Biuro dla rozdziału cukru w porozumieniu z Magistratem odpowiednio kontyngent cukru na następny miesiąc.

3) Ilość cukru przeznaczoną dla cukierników i dla wyrabiających cukierki będzie Biuro dla rozdziału cukru przydzielało wprost przełożonemu Stowarzyszeniu, który otrzyma cukier rozdzieli między uprawnionych na podstawie kart poboru.

4) Dla restauratorów i kawiarzy dostarczać będą cukier na karty poboru jedynie grosiści, których w liczbie 6—8 wyznaczy Magistrat na wniosek Biura dla rozdziału cukru.

Restauratorzy i kawiarze mają na kartach poboru własnoręcznie podpisać jakie ilości, jakiego rodzaju i kiedy cukier otrzymali.

5) Biuro dla rozdziału cukru wskaże również Magistratowi kilku grosistów, którzy będą obowiązani dostarczać cukier na karty poboru zakładom wspólnego pożytku, jak szpitale, bursy, klasztory itd., oraz dla przedsiębiorstw przerabiających cukier jak apteki, miodosytnie, fabryki wódek itp.

6) Celem rozdzielenia cukru między sklepikarzy w poszczególnych dzielnicach, Magistrat podzieli miasto w porozumieniu z Komisją kontrolną na kilka rejonów, według liczby ludności i zapotrzebowania, z uwzględnieniem ruchu handlowego w poszczególnych dzielnicach. Na każdy taki rejon, który obejmować może kilka dzielnic, przeznacza się z góry pewną ilość cukru do rozdziału między sklepikarzy. Właściciele sklepików każdego rejonu pobierać będą cukier na podstawie kart poboru w zasadzie od grosistów wyznaczonych z góry dla tego rejonu, przez Biuro dla rozdziału cukru a zatwierdzonych przez Komisję kontrolną.

7) Biuro dla rozdziału cukru jest obowiązane z każdego miesięcznego kontyngentu cukru dostarczyć dla gminy miasta Krakowa najmniej 4 wagony cukru, celem rozsprzedaży w miejskich sklepach.

8) Biuro dla rozdziału cukru ma przedłożyć Magistratowi na każdy miesiąc najpóźniej w 8 dniach po zatwierdzeniu rozdziału cukru przez Komisję kontrolną dowody faktycznie zakupionego cukru dla Krakowa, oraz powiatów krakowskiego i podgórskiego.

9) Grosistom nie wolno sprowadzać cukru z fabryk na nazwisko innych grosistów, lecz każdy grosista sprowadza na swoje nazwisko tylko taką ilość cukru, którą mu Biuro dla rozdziału cukru przeznaczy do sprzedaży.

10) Grosistom nie wolno z fabryk sprowadzać cukru przeznaczonego dla innych miast w przesyłkach wagonowych, adresowanych do Krakowa.

11) Każdy grosista jest obowiązany donieść Magistratowi natychmiast o nadejściu przesyłki cukru, a następnie w ciągu dalszych 48 godzin przedłożyć Magistratowi imienny wykaz odbiorców, którym otrzymany cukier sprzedał, ewentualnie wykazać zapas, jaki mu z dotyczącej przesyłki pozostał.

12) Wykraczający przeciw powyższym przepisom karani będą przez Magistrat, o ile przekroczenie nie podlega surowszej karze gzywną do 5.000 K. lub aresztem do 6 miesięcy. W wypadku zasądzenia można także orzec utratę uprawnienia przemysłowego.

Przywóz i wywóz towarów.

Zakaz wywozu z Galicji drobiu żywego i bitego.

Wskutek szerzenia się w kraju chorób zaraźliwych u drobiu szczególnie cholery i pomoru kur, zakazał Namiestnik dla Galicji wyprowadzania (wywozu, wypędzania i wynoszenia) z Galicji kur, gęsi, kaczek, indyków i pantarek w stanie żywym i bitym.

Zakaz ten wchodzi w życie z dniem 22. października b. r.

Przekroczenia powyższego rozporządzenia podlegają zwykłemu postanowieniu karnym.

Zakaz przewozu przez Niemcy kondenzowanego i proskowanego mleka.

Świeżem rozporządzeniem zakazano przewozu przez Niemcy kondenzowanego i proskowanego mleka, z wyjątkiem produktów, pochodzących z Szwajcaryi.

Wywóz z Niemiec.

W Niemczech zakazano wywozu trzciny do wyplatania krzeseł, bambusowej i cukrowej, wierzby koszykowej, węgla elektrodowych i soli, odpadków i masy bursztynowej, żetu (gagatu) nieobrobionego, kwasu i oleju bursztynowego oraz szklanych flaszek dla niemowląt.

Zakazaniem jest również wywóz fortepianów, klawiatur, młotków do fortepianów, oraz wszelkich wagonów przeznaczonych do jazdy na szynach, z wyjątkiem tych, które używane są przez przedsiębiorstwa publiczne do przewozu osób względnie pakunków.

Wywóz z państw neutralnych.

W Szwajcaryi zezwolono na wywóz papierosów i cygar w ilości ograniczonej do 1 pakietu dziennie dla jednego odbiorcy.

Zakazano zaś wywozu win bezalkoholowych (z winogron i owoców).

W Norwegii wydano zakaz wywozu wszelkiego rodzaju drutu stalowego i żelaznego, prasowanego i toczonego, cementu, transformatorów prądu i napięcia (jako należących do grupy maszyn elektrycznych) nadto mleka kondenzowanego.

W Holandii zakazano wywozu chińskiego oleju drzewnego.

Zezwolono zaś na wywóz kwaśnych jabłek i gruszek deserowych, nasion kalafiorów, buraków, kalarepy, kapusty brukselskiej oraz w ograniczonej ilości serowca (Käsestoff).

W Danii zakazano wywozu nasion traw polnych i łąkowych, rabarbaru, karborundum i korundum.

W Szwecji objęto zakazem wywozu żuźle żwirowe, zawierające ponad 1% miedzi, smołę drzewną, części pasów ze skóry, również w połączeniu z innym materiałem, części ubrań ze skóry, podszyte tkaninami, podwiązki, szelki, rury cynkowe, zawierające pastę do lutowania, ter drzewny, wodę terową, oleje terowe i inne materyały, produkowane przez suchą destylację, puder, szminki, pomady, środki kosmetyczne, żelatynę i wyroby z żelatyny oraz szyny żelazne.

Sprawy handlowe.

Narady Izb handlowych.

W zeszłym tygodniu odbyło się w Wiedniu miesięczne posiedzenie zjednoczonych w Centrali handlowo-politycznej austriackich Izb handlowych i przemysłowych przy udziale zastępców Izby krakowskiej.

Na porządku dziennym znajdowało się kilka donioślejszych spraw z zakresu polityki społecznej oraz zarządzeń handlowo-politycznych i administracyjnych.

Na podstawie referatu Izby handlowej i przemysłowej w Pradze przyjęto szereg wniosków do projektowanej przez rząd reformy ustawodawstwa o kaskach chorych.

Reforma przewiduje szereg zmian w interesie wzmocnienia organizacji finansowej kas chorych, ustalenia wysokości zasiłków, wprowadzenia związków dobrowolnych w miejsce przymusowych, uregulowania stosunku do lekarzy itd.

Ze względu na ważne interesa higieny społecznej oświadczyły się Izby w zasadzie za przyjęciem projektu, uważając jednak chwilę obecną za

nienadająca się wobec ciężkiego położenia kas chorych do gruntownej reformy.

Pożądaną innowacją będzie zwłaszcza ustalenie zarobków robotniczych wedle stałej listy płacy.

Dochodzenia przeprowadzone nad projektem rządowym w okręgu Izby krakowskiej wykazały, iż ubezpieczenie robotników na wypadek choroby znajduje się w Galicyi dopiero w stadium rozwoju oraz że nie wszystkie postanowienia reformy będą mogły wydać korzystne owoce w naszym kraju.

Projekt rządowy liczy się oczywiście ze stosunkami zachodnio-austriackimi i nie uwzględnia panującego w Galicyi stanu rzeczy.

Dłuższa dyskusja toczyła się nad nowelą do ordynacji celnej, pochodzącej z roku 1835 i wymagającej od dawna przystosowania do nowoczesnych warunków obrotu cłowego.

Opinię Centrali handlowo-politycznej przygotował subkomitet, złożony z kilku większych Izby handlowych zachodniej Austrii, przyczem jednak Izobom prowincjonalnym nie udzielono egzemplarzy projektu rządowego. Imieniem krakowskiej Izby handlowej sprzeciwił się Dr Beres merytorycznemu traktowaniu sprawy i zażądał przedłożenia wszystkim Izobom projektu rządowego do wglądu.

Po ożywionej wymianie zdań upoważniono Centralę do przedłożenia rządowi przygotowanej przez subkomitet opinii, jako wniosku referenta. Izby handlowe mogą zaś do 14-tu dni objawić indywidualnie swe zapatrywanie w tej sprawie.

Zastępcy wielkiego przemysłu bawelnianego Austrii przedstawili sprawę utrzymywania przez rząd i pracodawców znacznej ilości robotników przemysłu tkackiego, pozbawionych zarobku.

Utworzone przy rządach krajowych specjalne organizacje wspomagają akcję pracodawców, zmierzającą do ulżenia położenia wielkich rzesz robotniczych, pozbawionych wskutek wojny pracy. Analogiczne organizacje projektują inne prowincje przemysłowe zachodniej Austrii.

Izba krakowska wskazała mogła w toku obrad na wielki brak sił roboczych i nadmiernie wygórowane płace robotnicze w Galicyi. Ze względu na interes szybkiej odbudowy oraz na ekonomie sił roboczych należałoby przez zorganizowanie odpowiedniego pośrednictwa pracy, przesunąć raczej nadwyżkę robotników bez zajęcia w okolice pozbawione sił roboczych.

Dalsze uwagi poświęcono przywózowi obuwia z zagranicy. Wobec niewystarczającej produkcji wewnętrznej uchwalono poprzeć usiłowania o przywóz obuwia praktycznego z Niemiec i krajów neutralnych, przyczem Izba krakowska zwróciła uwagę na spekulację w obrocie tym artykułem niezbędnego zapotrzebowania ludności.

Waluta zagraniczna, potrzebna na sprowadzanie obuwia, winna być udzielana na podstawie opinii fachowej co do praktyczności obuwia oraz połączona z kontrolą, iż ceny sprzedażne wewnątrz państwa nie przekraczają umiarkowanych granic.

Izba handlowa krakowska oświadczyła się dalej przeciwko wywózowi futer surowych ze względu na znaczne zapotrzebowanie Zarządu wojskowego i na korzystne doświadczenia, poczynione z zakazem wywozu skór króliczych oraz zajęczych.

Centrala zajmowała się dalej pożądaniami dla obrotu zmianami nowej ordynacji pocztowej i uchwalila przedłożyć rządowi w tej mierze szereg wniosków, przygotowanych przez Izbę wiedeńską. Między innymi zażądała Centrala zrównania portoryum dla kartek korespondencyjnych prywatnych i rządowych.

Zastępca Izby krakowskiej zapoznał się przy sposobności powyższych obrad z nowymi zarządzeniami na polu aprowizacji Wiednia. Przygotowania do zaprowadzenia systemu rodzinnych kart poborowych, połączonych ze ścisłym rejonowaniem zakupu, znajdują się na ukończeniu. Zarządzenia te wejdą prawdopodobnie w grudniu w życie i przedstawiają manipulację bardzo skomplikowaną, której cały skutek zależy od regularnego dowozu potrzebnych ilości środków spożywczych. O ile nastąpi istotnie polepszenie stosunków transportowych, przewidywane jeszcze w ciągu bieżącego roku, przyczyni się system kart poborowych w wielkich środowiskach spożywczych istotnie do słusniejszego rozdziału żywności i usprawiedliwi pozbawienie zarobku wielu mniejszych handlarzy, którzy dotąd publiczność w artykuły te zaopatrywali.

Ponadto utworzoną została dla Wiednia specjalna komisja dla rozdziału zapasów żywności. Komisja ta utrzymywana ma ewidencję napływających do miasta środków spożywczych i centralizować rozdział tych zapasów między miejskie organizacje sprzedaży, związki spożywcze oraz przemysły przetwarzające i handel prywatny.

Innowacje zamierzone na polu aprowizacyjnym łączą powszechnie z nadzieją, że zmiana w kierownictwie rządu umożliwi także dalej idące scentralizowanie całego aparatu administracyjnego, zwłaszcza zaś ułożenie jasnego stosunku do wojskowości.

Obwieszczenie Magistratu stoł. król. miasta Krakowa w sprawie sprzedaży cukru na karty poboru.

Na podstawie rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 11. marca 1916 r. L. 7092/Z. A. O. ustęp VIII. Magistrat jako władza polityczna I. instancyi zarządza, co następuje:

1) Na karty poboru wolno wydawać cukier ku-

pującym tylko w takiej ilości, na jaką karta poboru opiewa.

2) Nie wolno odbierać z góry od kupującego karty poboru, na które nie wydano cukru.

3) Nie wolno sprzedawać cukru na karty po upływie terminu, na który karta poboru została wystawiona.

4) Każdy kupiec, uprawniony do sprzedaży cukru na karty poboru, winien w ciągu 48 godzin po otrzymaniu cukru przedłożyć Magistratowi (Wydziałowi III B.) imienny wykaz detajlistów, którym otrzymany cukier sprzedał, z podaniem ilości i jakości sprzedanego cukru, ewentualnie wykazać zapas, jaki mu z dotyczącej przesyłki pozostał.

5) Wykraczający przeciw powyższym przepisom karani będą przez Magistrat, o ile przekroczenie nie podlega surowszej karze, grzywną do 5.000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

W wypadku zasądzenia można także orzec utratę uprawnień przemysłowego.

Zgłaszanie pretensji właścicieli zapasów drzewa w austr.-węgierskiej okupacji w Polsce.

C. k. Ministerstwo handlu podało Izbie do wiadomości, iż na mocy rozporządzenia Naczelnej Komendy armii przeprowadzą władze dochodzenia w celu ustalenia i zabezpieczenia interesów austriackich właścicieli zapasów drzewa w okupacji austr. oraz niemieckiej w Polsce.

Firmy interesowane winny najpóźniej do dnia 15. listopada b. r. zgłosić swe pretensje w c. i k. Generalnem Gubernatorstwie w Lublinie. W zgłoszeniu należy uwzględnić następujące daty: nazwisko firmy, sortymenty drzewa według ilości sztuk, ewent. metrów przestrzennych, gatunki i obróbkę, pochodzenie drzew, t. zn. nazwisko sprzedawcy, stosunki prawne, obecne miejsce składowe, znaki szczególne, jak cięcie itd., dokumenty, jak umowy kupieckie, poświadczenia odbioru, korespondencje, faktury oryginalne itd.

Kontyngent parafiny dla wyrobu świec.

Na prośbę fabrykantów świec tut. okręgu Izba handlowa i przemysłowa c. k. Ministerstwu handlu wniosła o podwyższenie kontyngentu parafiny dla wyrobu świec.

Zapotrzebowanie świec parafinowych, wzrastające nieustannie w braku innych środków do oświetlenia, nie znajduje obecnie dostatecznego pokrycia z powodu zbyt małego przydziału parafiny przez spółkę „Petrodukt“ w Wiedniu. Parafina stanowi obecnie jedyny surowiec dla wyrobu świec, których cena podlega ciągłym podwyższeniom i naraża szerokie warstwy ludności na znaczne wydatki.

Wniosek Izby zmierza do podwyższenia kontyngentu parafiny dla położonych w okręgu fabryk świec parafinowych i wraca równocześnie do przedstawionego rządowi poprzednio projektu uregulowania cen świec parafinowych.

Stosunki z Król. Polskiem.

Wywóz win do Królestwa Polskiego.

Na skutek zbiorowego podania większych firm krakowskich, trudniących się eksportem win do Królestwa Polskiego, przedłożyła Izba handlowa i przemysłowa c. k. Ministerstwu skarbu wniosek o wyznaczenie odpowiedniego kontyngentu cięższych win węgierskich celem umożliwienia wywozu do Królestwa Polskiego.

Obecnie odbywać się może wywóz win do terenu okupowanego jedynie z Węgier. Pod tym stanem rzeczy cierpi dotkliwie zwłaszcza galicyjski handel win, utrzymujący ożywione stosunki wywozowe do Królestwa Polskiego, szczególnie w gatunkach lepszych.

Cło przy wywozie wyrobów asbestowych oraz dachówek.

Przy wywozie wyrobów asbestowych do austr.-węg. okupacji w Polsce wynosi cło za 100 kg. 25 K. (według taryfy Nr. 44), przy wywozie dachówek 0.25 K. (według taryfy Nr. 51).

Obowiązek uiszczenia podatku przemysłowego przez dostawców, zakupujących i t. d.

Podług rosyjskiej ustawy przemysłowej zobowiązani są przedsiębiorcy i dostawcy do opłaty podatku przemysłowego.

Ze względu na wielki rozmiar transakcji dla celów wojskowego zapotrzebowania względnie aprowizacji Monarchii i obszaru okupowanego współdziałają będą Komendy, zakłady i posterunki urzędowe po użyciu wszystkich do dyspozycji pozostających środków w tym kierunku, iżby każde przedsiębiorstwo dostawne i t. p. także w ponoszeniu publicznych danin współdziałało.

Zarządzenie to wydanem zostało przedewszystkiem na tej podstawie, iż właśnie te transakcje przy uwzględnieniu ich rozmiarów, pewności zapłaty odbiorcy i wywołanych stosunkami wojennymi specjalnych sprzyjań ich powstaniu i zakończeniu, nie powinny być wyjęte z pod zaprowadzonego ogólnego opodatkowania tem bardziej, że obciążenie wywołane każdorazowo poddaniem tego rodzaju interesów ustawowemu opodatkowaniu w przeciwstawieniu interesom przedsiębiorcy

jest tak nieznacznym, iż z pewnością nie będzie ono powodem nie dojścia do skutku umowy ani też ujawnie nie wpłynie na zawrzeć się mające warunki.

Wymienione zatem powyżej posterunki służbowe dla zawarcia interesów są zobowiązane każdy przedmiotowy interes zawarty z firmami krajowymi lub zagranicznymi (także austriackimi) lub pojedynczymi osobami (n. p. zamówienie, zakupno produktów surowych, środków żywności itp.) podać do wiadomości oddziałowi skarbowemu dotyczącej Komendy obwodowej i na jego żądanie udzielić wszelkich informacji względem rozmiaru wydatki i obrachunku interesu. Umowy i ugody zawarte przez Komendy obwodowe będą podane do wiadomości Oddziału skarbowego, który zabezpieczy ustawowe opodatkowanie strony.

Zarządzone współdziałanie Komend obwodowych do pociągania stron do uiszczeń ustawowych podatków odbywać się będzie w wszystkich wypadkach, przy których Komendy obwodowe stronom udzielają zezwolenia na przeprowadzenie akcyi handlowych jak n. p. przy sposobności wystawienia legitymacji podróży, zezwoleniach zakupu, przywozu lub wywozu itp. Przy wszystkich tego rodzaju okazjach udzielenie dotyczącego zezwolenia zależnym będzie od poprzedniego wykazania się przez stronę wykupem poprzedniego patentu.

Zarządy miast i gmin przy zawarciu umów i interesów dostawnych współdziałać będą w analogiczny sposób przy opodatkowaniu.

To zarządzenie odnosi się także do obecnie ukończonych interesów.

Akcyza od zapalek.

Naczelny Wódz armii zarządził:

Akcyza pobierać się mająca według obowiązujących ustaw krajowych, wynosi od zapalek w opakowaniach do 75 sztuk zawartości jedną kopiejkę, w opakowaniach, zawierających więcej, aniżeli 75 sztuk, dalszą kopiejkę od każdych 75 sztuk i od ułamka tej liczby.

Akcyzę opłacać się będzie przez zakupno urzędowo wydanych opasek. Na każdym opakowaniu musi znajdować się taka opaska, zanim przejdzie ono w obieg.

Nalożenie opaski odbywać się będzie, zależnie od zarządzenia Jenerał-Gubernatorstwa, przez wytwórcę w obrębie miejsca wyrobu albo w pewnych w obwieszczeniu Jenerał-Gubernatorstwa oznaczonych miejscach, do których wprowadzone zapalki przekazywane będą od granicy pod zamknięciem urzędowe.

Zapalki niezaopatrzone w przepisana opaskę nie mogą przejść w obieg, ani też być wystawiane na sprzedaż.

Znajdujące się na obszarze okupowanym zapasy zapalek muszą być w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane, zgłoszone do dnia 10. listopada 1916 i opodatkowane.

Wyjęte z pod obowiązku zgłoszenia są zapasy nie przeznaczone do sprzedaży, o ile liczba opakowań 20 sztuk, a ilość zapalek 2000 sztuk nie przerosi.

Na zgłoszenie wyda się potwierdzenie. Po uskutecznieniu zgłoszenia nie wolno usuwać zapalek z miejsca ich zamagazynowania.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane — o ile czyn karygodny nie podpada pod surowszą karę — przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę do trzech tysięcy koron.

Obok kary grozi utrata zapalek i opakowań będących przedmiotem orzeczenia karnego.

Obowiązujące ustawy krajowe o akcyzie od zapalek pozostają w mocy o tyle, o ile są zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Unormowanie obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych.

C. i k. Jenerał-Gubernator wydał następujące zarządzenia:

Nasiona koniczyny czerwonej i białej, seradeli, łubinu, wyki, bobiku i peluski, pochodzące ze zbioru 1916 roku, oraz wszelkie pozostałe resztki zeszłorocznych zapasów tych nasion zajmuje się na rzecz Zarządu wojskowego.

Następstwem zajęcia jest, że przeróbka, użytkowanie na żywność i karmę jakoteż i sprzedaż względnie kupno zajętych płodów bez zezwolenia Komendy są zabronione. Interesa zawarte wbrew temu zakazowi są nieważne, równie jak i umowy zawarte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Zajęcie nie podlega nasienie potrzebne producentowi do siewu. Producentowi wolno ponadto używać na paszę we własnym gospodarstwie połowę wyprodukowanego bobiku.

Celem uregulowania sposobu i czasu odbioru oraz oznaczenia cen wydanem zostanie w stosownym czasie osobne rozporządzenie.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia względnie przepisów wydanych na podstawie tegoż karane będą przez komendę obwodową grzywną do 5.000 K. lub aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze. Obok kary aresztu grozi grzywna do wysokości 3000 K.

Kompetencya karna przy naruszeniach zakazów przywozu i wywozu przedmiotów podlegających monopolom.

Naczelny Wódz armii zarządził co następuje:

Towarów, które są przedmiotem monopolu c. i k. Zarządu wojskowego, nie wolno wprowadzać do obszaru okupowanego lub wyprowadzać z tego obszaru.

Wyjątków od tego zakazu dozwala Jenerał-Gubernatorstwo, lub organa upoważnione do tego specjalnie przez rozporządzenie Jenerał-Gubernatorstwa.

Do dochodzenia i karania naruszeń zakazów przywozu i wywozu powołane są:

przeznaczone do tego w drodze delegacji austriackie władze skarbowe i sądy w sprawach skarbowych, właściwe dla krakowskiego okręgu skarbowego:

c. i k. Komendy obwodowe.

Z władz, powyżej wymienionych powołana jest do dochodzenia i karania ta władza, której dostawiono obwinionego, lub która wdrożyła wcześniej dochodzenie karne. Jeżeli środki dowodowe są tej władzy trudniej dostępne, może ona w porozumieniu z drugą władzą odstąpić jej sprawę. W razie wątpliwości rozstrzyga o kompetencji Jenerał-Gubernatorstwo.

C. i k. Komendy obwodowe karzą naruszenia zakazu przywozu lub wywozu:

co do tytoniu, bezprawny wywóz tudzież bezprawny przywóz,

co do spirytusu, bezprawny wywóz do Monarchii lub do krajów poza Monarchią, tudzież bezprawny przywóz,

co do cukru, bezprawny wywóz do Monarchii lub do krajów poza Monarchią, tudzież bezprawny przywóz.

Obok kary grozi konfiskata towarów, będących własnością skazanego, których wywóz lub przywóz był przedmiotem dochodzenia karnego. Jeżeli te towary zostały już sprzedane, uznana będzie cena kupna za przepadłą.

Jeżeli kary zostały nałożone przez c. i k. Komendy obwodowe, należą grzywny, kwota uzyskana ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów lub przepadła cena kupna do dochodów odnośnego monopolu c. i k. Zarządu wojskowego.

Dostawy.

Dostawa materiałów kolejowych.

C. i k. Dyrekcyja kolei państwowych w Stanisławowie, tymczasowo w Stryju, rozpisuje na pierwsze półrocze 1917 dostawę następujących materiałów kolejowych: wyrobów pasmanteryjnych i łokciowych, materiałów służących do oświetlenia, czyszczenia i uszczelniania, wyrobów powroźniczych, wyrobów szcztokarskich, dekstryny oraz spirytusu.

Blizszych informacji udziela Dyrekcyja kolei państwowych.

Oferty zaopatrzone stemplem na 2 K. należy wnieść przed dniem 18. listopada b. r. na ręce Dyrekcyi kolei państwowych w Stanisławowie, tymczasowo w Stryju.

Dostawa lin turystycznych.

C. i k. Ministerstwo wojny rozpisuje na miesiąc listopad 1916 dostawę lin turystycznych (Lawinenschnüre) czarnych i czerwonych w dwóch częściach (zweiteilig), z których każda ma po 8 m. długości, z haczykiem na karabin.

Oferty opatrzone marką stemplem na 1 K. należy wnieść przed dniem 15. listopada b. r. do c. i k. Ministerstwa wojny (13. Oddział, Bestellgruppe).

Blizszych informacji i wzorów lin udziela Magazyn mundurów (Monturdepot Nr. 1) w Bernie.

Przepisane formularze są do nabycia w drukarni M. Salzera w Wiedniu (IX. Pelikangasse 1).

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firmy:

„Składnica krawiecka“, Stowarzysz. zar. z ogr. por. w Krakowie.

Składnica surowca właścicieli pensjonatów i hoteli, stow. zar. z ogr. por. w Zakopanem.

„Ces. król. uprzyw. krajowa fabryka likierów, rosolisów i rumu hr. Alfreda Potockiego Podzwierzyniec - Łańcut“.

„Rafineryja spirytusu uznana za wolny skład hr. Alfreda Potockiego Podzwierzyniec - Łańcut“.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

H. Perlbergera Syn, fabryka likierów, rosolisów, spirytusu i octu w Kłaśnie ad Wieliczka (zmiana właścicieli).

Spółka oszczędności i pożyczek w Jeleniu (zmiany w zarządzie).

„Lilia“ pralnia bielizny, Ska z ogr. odp. w Krakowie (podwyższenie kapitału zakładowego).

Wykreślenie firmy:

Rafineryja spirytusu i ces. król. uprzyw. Fabryka krajowa rosolisów, likierów i rumu hr. Potockiego w Łańcutcie.

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres.
Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.